

การจัดการดินหลังน้ำท่วมพื้นที่ปลูกยางพารา

จัดทำโดย กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

การปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคใต้มี 2 ลักษณะ คือ การปลูกยางพาราในพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึง แต่อาจจะเกิดน้ำไหลบ่าในช่วงฤดูฝน ควรมีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และการปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การปลูกในพื้นที่ลุ่ม ทำให้เกิดน้ำท่วมขังซ้ำซากต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังยางพาราเป็นพืชที่ไม่ทนสภาพน้ำท่วมขัง โดยที่ยางพาราที่อายุ 2-8 เดือน ทนน้ำท่วมได้ไม่เกิน 15 วัน และถ้าปริมาณน้ำมากจนท่วมยอดจะตายภายใน 7 วัน ยางพาราที่อายุน้อยเมื่อถูกน้ำท่วมใบจะร่วงและเริ่มตายจากยอดลงมาสำหรับยางพาราที่อายุมากกว่า 8 เดือน สามารถทนสภาพน้ำท่วมขังได้บ้าง ไม่ตายแต่จะล้มง่าย เนื่องจากพื้นดินอ่อนตัวเพราะชุ่มน้ำ

ในขณะที่มีน้ำท่วมขัง ดินจะอิ่มตัวด้วยน้ำ ทำให้ดินขาดอากาศ ดินจะอ่อนตัว โครงสร้างของดินจะถูกทำลายและเกิดการอัดแน่น หน้าที่ดินจะถูกพัดไปกับกระแสน้ำทำให้ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ สิ่งมีชีวิตในดินบางชนิดที่ทนอยู่ไม่ได้ จะสูญหายไป

ภายหลังน้ำลด โดยทั่วไปดินที่ถูกน้ำท่วมเป็นเวลานาน ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) จะเปลี่ยนแปลงไปจนเกือบเป็นกลาง (pH ประมาณ 7) ปริมาณอินทรีย์วัตถุ จะลดลงในดินบริเวณที่ถูกกระแสน้ำพัดพาไป ขณะเดียวกันจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในพื้นที่ลุ่มที่มีตะกอนมาทับถม ปริมาณธาตุอาหารพืชหลัก ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม จะถูกน้ำชะล้างหรือเคลื่อนย้ายไปพร้อมกับตะกอนหน้าดินและอาจมีโลหะหนัก หรือสารพิษตกตะกอนกระจายอยู่ในพื้นที่

การจัดการดินหลังน้ำท่วมเบื้องต้น

1. รีบทำการระบายน้ำออกอย่างรวดเร็ว ถ้าปริมาณน้ำลดลงภายใน 15 วัน ให้ตัดส่วนที่ตายออกยางพาราจะแตกยอดใหม่และเจริญเติบโตได้ดังเดิม
2. ขณะดินชื้นหรือชุ่มน้ำ ห้ามเดินเหยียบย่ำหรือใช้เครื่องจักรกลหนักเข้าพื้นที่ เพื่อป้องกันดินแน่น
3. ยางพาราที่อายุมากกว่า 8 เดือน ที่ไม่ตายแต่จะล้มง่าย ต้องทำการค้ำยันต้นยางพาราไว้ภายใน 7 วัน
4. เมื่อดินแห้ง ให้พรวนดินโคนต้นยางพาราที่อายุน้อย เพื่อช่วยระบายอากาศในดิน สำหรับยางพาราที่อายุมากไม่ควรพรวนดินใต้โคนต้น เพราะจะทำให้กระทบกระเทือนต่อราก และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้ดิน
5. พื้นฟูสมบัติของดิน โดยใช้สารเร่งชุปเปอร์ พด.3 ที่ขยายเชื้อในปุ๋ยหมักที่ผลิตจากสารเร่งชุปเปอร์ พด.1 ในกรณีที่ดินที่อยู่ในสภาพน้ำแช่ขังเป็นเวลานานและเสี่ยงต่อการเกิดโรค
6. หากดินเป็นกรด ให้ใส่ปูน เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน โดยปริมาณการใช้ขึ้นอยู่กับสภาพความรุนแรงของกรดในพื้นที่นั้นๆ

การจัดการดินในพื้นที่ปลูกยางพาราอย่างยั่งยืน

1. โดยการใส่ปุ๋ยหมักเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และถาวรปลูกพืชตระกูลถั่ว หรือคลุมดินด้วยเศษพืชและใบยางระหว่างแถวปลูกยางพาราเพื่อยึดหน้าดิน และชะลอการไหลของน้ำซึ่งอาจพัดพาหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ไป
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและฟื้นฟูดินหลังน้ำท่วมให้เหมาะสม
3. ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกยางพารา ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นหรือมีการจัดระบบการปลูกที่เหมาะสม เช่น การยกร่องปลูก การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยการใส่อินทรีย์วัตถุ

ติดต่อขอรับคำแนะนำได้ที่

- ★ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน
- ★ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัด
- ★ สายด่วน 1760 ต่อ 2249 และ 2214